

Omatodistus

Suomalainen tee-se-itse-halpaketju on päässyt otsikoihin yllättävällä tavalla. Yrityksen työntekijä voi jäädä sairauslomalle omalla ilmoituksella. Työilmapiiriä kehuaan poikkeuksellisen innostavaksi. Omimalla omailmoituksen kauppaketju on parantanut rutosti yrityskuvaansa maksamatta siitä mitään.

Hallitus aikoo tiukentaa työoloja kilpailukyvyn parantamiseksi. Työntekijöiden ensimmäinen sairauspäivä muuttuisi palkattomaksi. Tästä on tullut yksi maattamme riivaamien poliittisten lakkojen syy.

Sairauslomista kiertää nyt paljon juttuja. Monissa firmoissa toimihenkilöiden sairauspoissaoloja ei valvota kovinkaan tarkasti. Työntekijöiltä taas vaaditaan todistus heti. Joissakin puljuissa sairauslomalaisen on soitettava esimiehelleen joka aamu, että vieläkin on jalka paketissa.

Omailmoitus on jo käytössä monissa paikoissa. Monikymmenvuotinen työnantajani kulki tässä kehityksen etunenässä. Työskentelin prosessiteollisuudessa. Meitä oli siellä paljon kuukausipalkkaisia, jotka hommailivat siisteissä sisätiloissa. Jotkut joutuivat pitämään kravattia ja varomaan, etteivät vahingossa istahda rasvaiselle penkille.

Varsinaisen tuotantotyön tekivät kuitenkin tuntipalkkaiset prosessimiehet ja -naiset. Monet työskentelivät keskeytymättömässä kolmivuorotyössä kovissa olosuhteissa. Oli kuumaa, pölyistä, meluista ja vaarallistakin, jos tarkkavaisuus pääsi vähänkin herpaantumaa.

Meilläkin toimihenkilöt saivat sairastaa pari päivää ilmoittamalla siitä vain esimiehelle. Tuntipalkkaisten tilannetta seurattiin tarkemmin. Lääkärintodistus vaadittiin ensimmäisestä päivästä lähtien. Tosin se hoitui yleensä kätevästi puhelimitse.

Vuosituhanen lopulla selvästi aikaansa edellä oleva työterveyslääkärimme Ove Näsman ryhtyi järjeistämään käytäntöä. Kuten isommissakin paikoissa meilläkin koottiin työryhmä pohtimaan asiaa. Pian se ehdotti yksimielisesti vuoden kokeilua omailmoituksesta.

Sairausloman omailmoituksesta laadittiin selkeät ohjeet ja havainnollinen lomake, jonka tärkein ruutu oli varattu työntekijän allekirjoitukselle. Tilannetta arvioitiin muutaman kuukauden välein. Ongelmia ei ilmennyt, ja vuoden päästä tehtiin ilmeinen päätös. Uusi tapa otettiin käyttöön kaikissa toimipaikoissamme.

Sairauspoissaolot eivät lisääntyneet, eikä maanantaivapaita otettu. Kokemuksistamme julkaistiin artikkeli alan lehdessä, ja menetelmä laajeni tuota pikaa lähialueen yrityksiin.

Kokemus on osoittanut, että lääkäri kirjoittaa yleensä lievimmissäkin tapauksissa kolme päivää saikkua. Omailmoituskäytännössä henkilö palaa usein töihin jo päivän tai kahden kuluttua.

Oman sairauslomailmoituksen antaminen on tarkka paikka. Rehellinen suomalainen ei voi allekirjoittaa itse antamaansa väärää todistusta. Sen sijaan lääkäri voi kyllä kevyesti liioitellen valittaa kipujaan. Vastuu siirtyy lääkärielle. Jälkeen päin voi vielä vitsailla, että olipa tyhmä tohtori.

pajen.fi